

«Κι όλα τα παιδιά στο σπίτι τους ναρθούν ξανά» (από το «ψωμί της ξενιτειάς», Καζαντζίδης)

Αυτό επαγγέλλονται όλα ανεξαιρέτα τα κόμματα στην Ελλάδα και κύρια η Ν.Δ.

Επαναπατρισμός όλων των νέων που φύγανε στην δεκαετία της κρίσης.

Στόχος πολύ φιλόδοξος σχεδόν ουτοπικός, ακούγεται τόσο ωραία που είναι αδύνατον να είναι πραγματικός.

Η επιστροφή ενός τόσο μεγάλου αριθμού ειδικευμένου προσωπικού (αρκετές εκατοντάδες χιλιάδες, ακριβή στοιχεία δεν υπάρχουν) και καλά αμειβόμενου, σημαίνει ότι, στα αμέσως επόμενα χρόνια, θα πρέπει να υπάρξει στην χώρα μας μια πολύ μεγάλη ανάπτυξη.

Η ανάπτυξη όμως αυτή, αν υπάρξει, όποια και νάναι, ότι και νάναι και αν δημιουργεί ακόμα και χιλιάδες θέσεις εργασίας δεν θα αγγίξει αυτή τη γενιά.

Σε λίγα χρόνια όλοι αυτοί οι νέοι που μετανάστευσαν στις Ευρωπαϊκές χώρες θα έχουν περάσει τα σαράντα, θα έχουν κάπως οργανώσει την ζωή τους και θα έχουν εγκλιματιστεί στο νέο τους περιβάλλον. Θα είναι πολύ δύσκολο να επιστρέψουν και να αρχίσουν πάλι από την αρχή.

Από αυτή λοιπόν την υπόθεση της ανάπτυξης (αν γίνει), οι μόνοι που δεν θα ωφεληθούν θα είναι αυτοί. Δεν «προλαβαίνουν». Η υποστηριζόμενη επιστροφή τους είναι μια υπόθεση χωρίς αντίκρισμα. Πρόκειται για ένα καθαρά λαϊκιστικό σύνθημα. Κανένα κύμα επανόδου αυτών των νέων δεν πρόκειται να δούμε τα επόμενα χρόνια. Όσο καλά και αν παν τα πράγματα.

**Η Εξωστρεφής παιδεία
Η νέα πραγματικότητα.**

Τελικά αντί να αποκτήσουμε εξωστρεφή οικονομία αποκτήσαμε εξωστρεφή παιδεία (κάτι είναι κι αυτό). Εξάγουμε πτυχιούχους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μαζικά στην Ευρώπη αλλά και σε άλλα μέρη του κόσμου. Είναι η σημαντικότερη διαδικασία περιορισμού της ανεργίας στην Ελλάδα. Η αύξηση της απασχόλησης λόγω της μικρής ανάκαμψης που παρουσίασε η Ελληνική οικονομία τα δύο τελευταία χρόνια, είναι πολύ μικρή συγκριτικά με την μετανάστευση ενός μορφωμένου δυναμικού που έγινε σε όλα τα χρόνια της κρίσης, από το 2010 και μετά.

Η περίφημη σύνδεση της παιδείας «με τις ανάγκες του λαού και του τόπου», κεντρικό σύνθημα των φοιτητών και της αριστεράς, ποτέ δεν συζητήθηκε συγκεκριμένα (ως συνήθως). Έτσι η παιδεία συνδέθηκε με τις ανάγκες μερικών Ευρωπαϊκών κρατών κύρια, αλλά και τρίτων χωρών. Οι μαθητές και οι μαθήτριες Λυκείου στην Ελλάδα κανονικά θα έπρεπε προκειμένου να επιλέξουν την σχολή φοίτησης να εξετάζουν την Ευρωπαϊκή αγορά εργασίας και τα κενά που αυτή παρουσιάζει, κι όχι την Ελληνική

Στην Ελληνική νεολαία υπάρχει μια ισχυρή τάση για πανεπιστημιακή παιδεία, παρ' όλο τον κορεσμό όλων των επαγγελματιών στη χώρα μας. Συνεχίζει να αποτελεί την μοναδική πρόταση για κοινωνική αποκατάσταση και ανέλιξη. Ένα από τα πιο αντιδημοφιλή πράγματα στην Ελλάδα είναι ο περιορισμός του αριθμού των εισακτέων στα πανεπιστήμια. Έτσι είναι μοιραίο η νεολαία να σπουδάζει στην Ελλάδα και να εργάζεται στο εξωτερικό. Στην ζωή δε υπάρχουν αδιέξοδα.

Για το υπουργείο παιδείας το πρόβλημα της μαζικής μετανάστευσης αποφοίτων των Πανεπιστημίων είναι παράγωγο της οικονομικής κρίσης και της ανεργίας. Άρα παροδικό και αναστρέψιμο (εξ' ού και οι περίφημες εξαγγελίες για επιστροφή των νέων που έφυγαν μόλις η κατάσταση της οικονομίας βελτιωθεί).

Το πρόβλημα σίγουρα το επέτεινε η οικονομική κρίση. Αλλά δεν ευθύνεται μόνο αυτή. Αυτή τη φορά δεν μετανάστευσαν ανειδίκευτοι εργάτες, χαμηλά κοινωνικά στρώματα και νέοι της υπαίθρου, όπως τις προηγούμενες φορές, αλλά κύρια μικροαστικά στρώματα, γόννοι της μεσαίας τάξης, πτυχιούχοι βασικά ανώτερων και ανώτατων σχολών. Και ούτε υπήρξε η ανάλογη συναισθηματική φόρτιση με εκείνη της δεκαετίας του '60. Το κλίμα είναι εντελώς διαφορετικό. Η μετανάστευση δεν είναι τόσο «κακούργα». Δεν γράφτηκε ούτε ένα τραγούδι, ένα βιβλίο, ένα θεατρικό έργο να εκφράσει τον πόνο αυτού του νέου κύματος της ξενιτειάς. Η Ελληνική κοινωνία δεν το εσωτερίκευσε σαν πρόβλημα, όπως συνήθως κάνει, με δραματικούς τόνους. Όλα εξελίχθηκαν ομαλά, χωρίς συναισθηματισμούς και επάρσεις. Σαν η κοινωνία να ήταν «έτοιμη από καιρό» να αντιμετωπίσει αυτή την νέα κατάσταση.

Υπάρχει λοιπόν ένα δομικό πρόβλημα απασχόλησης στην Ελληνική κοινωνία. Η τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα παράγει περισσότερους από όσους χρειάζεται η Ελληνική αγορά (είτε με ύφεση είτε με ανάπτυξη). Αυτός είναι ένας προσανατολισμός της εκπαίδευσης που δεν πρόκειται να αλλάξει, τουλάχιστον μεσοπρόθεσμα. Οπότε και η μετανάστευση είναι και θα είναι μια διέξοδος, για το πλεονάζων δυναμικό. Το «κάνε Παναγιά η ξενιτειά να πάψει» μάλλον φαντάζει ανέφικτο.

Ο πανεπιστημιακός δρόμος της αποκατάστασης και της κοινωνικής ανέλιξης παραμένει σε ισχύ, απλά επικαιροποιείται με βάση τα νέα δεδομένα. Δεν περιορίζεται πλέον στον Ελλαδικό χώρο αλλά επεκτείνεται σε όλη την Ευρώπη και πέραν αυτής και σε άλλες ανεπτυγμένες χώρες. Αυτό είναι κάτι πλήρως κατανοητό και αποδεκτό και από την Ελληνική κοινωνία. Τώρα αν θα είναι ιδιωτικά ή δημόσια (ή και τα δύο) τα Ελληνικά πανεπιστήμια είναι φανερό ότι γίνεται δευτερεύον.

Μήλιος Χρήστος

Τεχνοκράτες και πολιτικοί Μια προβληματική σχέση με προοπτικές

Για πρώτη φορά στην Ελλάδα συμμετέχει στην κυβέρνηση μια ολόκληρη κατηγορία στελεχών που αποκαλούνται τεχνοκράτες. Είναι κάτι εντελώς καινούργιο και πρωτότυπο για τα Ελληνικά δεδομένα.

Μέχρι τώρα η εμπειρία μας από την συμμετοχή τεχνοκρατών στην εξουσία αφορούσε μεμονωμένα άτομα. Στην κυβέρνηση Μητσοτάκη, για πρώτη φορά, συμμετέχει ένας διψήφιος αριθμός τεχνοκρατών.

Η είσοδος τους στην κυβέρνηση έχει γίνει με πολύ διακριτικό τρόπο. Όλοι ανεξαιρέτα είναι σε δεύτερες θέσεις υφυπουργών, συμβούλων, γραμματέων κλπ. Έχει κρατηθεί με ευλάβεια η σειρά κατάταξης και η τοποθέτηση στην πρώτη γραμμή των πολιτικών στελεχών. Ωστόσο γίνεται φανερό σιγά –σιγά ότι οι τεχνοκράτες έχουν επωμισθεί πολύ σημαντικό, ίσως το σημαντικότερο βάρος, στην υλοποίηση του κυβερνητικού προγράμματος. Σε αυτούς φαίνεται να στηρίζεται ο Μητσοτάκης.

Παρά τον τρόπο με τον οποίο έχει εισαχθεί η συμμετοχή των τεχνοκρατών στην εξουσία, και με μεγάλη καθυστέρηση, δεν παύει να συνιστά μια μεγάλη καινοτομία. Στην ουσία έχει ενισχυθεί όλη η κυβερνητική λειτουργία με ένα νέο εξωκομματικό δυναμικό. Γεγονός που συνιστά μια ορισμένη ανανέωση και έναν εκσυγχρονισμό που οδηγεί σε εναρμόνιση με τα Ευρωπαϊκά δεδομένα. Αναγνωρίζεται ο ρόλος και η σημασία των τεχνοκρατών στην διαχείριση των δημοσίων πραγμάτων (κάτι που στην Ευρώπη έχει ολοκληρωθεί εδώ και πολύ καιρό).

Από την πλευρά του το Ελληνικό πολιτικό προσωπικό (σε αυτή τη φάση της Ν.Δ.) έχει αναγκαστεί να αποδεχθεί την νέα κατάσταση χωρίς αυτό να σημαίνει ότι έχει συμβιβασθεί, από τώρα, με την ιδέα της συνύπαρξης και της πολιτικής αποδοχής των τεχνοκρατών. Αυτό μπορεί να γίνει αργότερα καθώς θα αναδεικνύεται η χρησιμότητά τους στην διαδικασία υλοποίησης του κυβερνητικού έργου. Ήδη υπάρχουν τα πρώτα θετικά σημάδια. Προς το παρόν για πρώτη φορά, και με βαριά καρδιά το πολιτικό προσωπικό έχει εκχωρήσει ένα μέρος της εξουσίας, «κάνοντας την ανάγκη φιλότιμο» και ευχόμενο να πρόκειται για κάτι ακίνδυνο και προσωρινό.

Οι πολιτικοί απέναντι στους τεχνοκράτες τρέφουν διπλά αισθήματα. Κατανοούν, στην καλύτερη περίπτωση, τον ρόλο και την σημασία τους αλλά δεν είναι διατεθειμένοι να τους εκχωρήσουν κι άλλες εξουσίες, τους βλέπουν ανταγωνιστικά. Κι αυτό στην καλύτερη περίπτωση, γιατί υπάρχουν και οι άλλοι που δεν καταλαβαίνουν τίποτα.

Παρά την εκ πρώτης όψεως, πλασματική εικόνα της ειρηνικής συνύπαρξης τεχνοκρατικών και πολιτικών στελεχών στην κυβέρνηση της Ν.Δ. στο παρασκήνιο πρέπει να βρίσκεται σε εξέλιξη μια υπόγεια σύγκρουση ανάμεσα σε αυτούς τους δύο χώρους. Οι μεν τεχνοκράτες έχουν μια δυνατότητα, περιορισμένη βέβαια σε ένα αντικείμενο, αλλά δεν έχουν την αναγκαία πολιτική εμπειρία και είναι και διορισμένοι, οι δε πολιτικοί παρ όλο που στέκουν αδύναμοι και ανήμποροι μπροστά στα σύγχρονα πολύπλοκα προβλήματα μπορούν, ανά πάσα στιγμή, να διαχειριστούν πολιτικά κάποιες καταστάσεις ενώ επί πλέον είναι και εκλεγμένοι.

Το ερώτημα είναι: Αν στην χειμαζόμενη Ελλάδα των ανίσχυρων πολιτικών δομών, των πελατειακών σχέσεων και του καθιερωμένου παλαιοκομματισμού, παλιού και νέου, θα υπάρξει έδαφος για κάποια ανανέωση που σε αυτή τη φάση αφορά την αύξηση της αποτελεσματικότητας του πολιτικού συστήματος και τον εκσυγχρονισμό του κράτους που και τα δύο περνούν μέσα από την

ομαλή ένταξη στις πολιτικές δομές ενός εξειδικευμένου δυναμικού. Είναι κι αυτή μια ανανέωση που πρέπει να γίνει.

Η εξέλιξη των κοινωνιών γίνεται πάντα σταδιακά. Οι κατακτήσεις είναι πάντα μερικές αλλά υπολογίζονται αθροιστικά σε μια πορεία. Και σε αυτή τη φάση προκειμένου να γίνουν κάποια βήματα μπροστά, υπάρχει ένας μεγάλος σύμμαχος, η τεχνολογία. Αυτή είναι που ωθεί σε μια ψηφιακή οργάνωση τις λειτουργίες του κράτους και κατ' επέκταση της κυβέρνησης και συμβάλει όλα να συγχρονίζονται σε αποδοτικότερη βάση.

Είναι αδύνατον να προβλέψουμε τις διαστάσεις που μπορεί να πάρει μια πιθανή κρίση στη σχέση των δύο μερών.

Ένα ενδεχόμενο είναι το όλο εγχείρημα πρόσκαιρα να αποτύχει. Με ευθύνη των τεχνοκρατών που μπορεί να κάνουν μερικά τραγικά λάθη (λόγω απειρίας στην εξουσία) ή την επιτηδευμένη υπονόμευσή τους από τους πολιτικούς και το όλο πείραμα (χωρίς να ακυρώνεται) να μετατεθεί για αργότερα.

Το άλλο ενδεχόμενο είναι το εγχείρημα να πετύχει άμεσα. Να αλλάξει ποιοτικά η δομή της εξουσίας. Να υπάρξει μια αλληλοαναγνώριση των δύο μερών και μια ειρηνική συνύπαρξη. Και σε μια τέτοια εξέλιξη αναμενόμενο θα είναι οι τεχνοκράτες να γίνουν πιο πολιτικοί και οι πολιτικοί και λίγο τεχνοκράτες. Για να συμβεί όμως κάτι τέτοιο θα απαιτηθεί κάποιος χρόνος καθ ότι η απόσταση ανάμεσα στα δύο μέρη αυτή τη στιγμή είναι αρκετά μεγάλη.

Πάντως όπως και νάχει το πράγμα μεσοπρόθεσμα το τεχνοκρατικό στοιχείο δεν μπορεί παρά να αποκτά ολοένα και μεγαλύτερη βαρύτητα τόσο στον στενό όσο και στον ευρύτερο κυβερνοχώρο. Αυτό που σήμερα μοιάζει με καινοτομία αύριο θα είναι κάτι το αυτονόητο. Ο χρόνος είναι υπέρ των τεχνοκρατών. Κάθε επόμενη κυβέρνηση είναι αναγκασμένη να στηρίζεται σε ένα σώμα ειδικών. Υπάρχει πλέον ένα θεσμικό προηγούμενο.

Στους πολιτικούς μένει να αποδεχθούν αυτή την νέα πραγματικότητα , τον νέο καταμερισμό εργασίας σε επίπεδο εξουσίας, όπου οι μεν ειδικοί επεξεργάζονται και προτείνουν λύσεις και οργανώνουν την προώθησή τους οι δε πολιτικοί είναι αυτοί που παίρνουν τελικά τις αποφάσεις κι έχουν την γενικότερη πολιτική ευθύνη.

Μήλιος Χρήστος

Οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας (της Μιράντας Ξαφά)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 11/5/2020

Βγαίνοντας από μια δεκαετή κρίση χρέους και μνημονίων, η Ελλάδα είχε την ατυχία να βρεθεί αντιμέτωπη με μια πανδημία που προκαλεί μεγάλη ζημία στην οικονομία. Τα περιοριστικά μέτρα για συναθροίσεις οδηγούν στο προσωρινό κλείσιμο χιλιάδων επιχειρήσεων, με τους κλάδους του τουρισμού και των μεταφορών να πλήττονται βάναυσα. Το μέτρα ενίσχυσης της οικονομίας που εφαρμόζει η κυβέρνηση (αναστολή πληρωμής φόρων και εισφορών, οικονομικές ενισχύσεις, επιδοτήσεις μισθοδοσίας, κρατικές εγγυήσεις) στοχεύουν στην αποφυγή πτώχευσης υγιών επιχειρήσεων και απώλειας θέσεων εργασίας.

Μέχρι τώρα έχει αντλήσει πόρους από τα ρευστά διαθέσιμα και από τις κεφαλαιαγορές. Όμως οι εφεδρείες της κυβέρνησης

«καίγονται» ταχύτατα, επομένως η χώρα διερευνά εναλλακτικές δυνατότητες άντλησης πόρων από την Ε.Ε., για να μπορέσει η οικονομία να ανακάμψει μόλις αρθούν οι περιορισμοί.

Ηδη υπολογίζει να αντλήσει δάνειο ύψους 1,5 δισ. ευρώ από το πρόγραμμα SURE της Ε.Ε. για τη στήριξη της απασχόλησης και δάνεια ύψους 2,5 δισ. από την ΕΤΕπ προς τις ελληνικές επιχειρήσεις. Δεν έχει αποκλείσει δάνειο μέχρι 4 δισ. ευρώ χωρίς (ή με ελαφρά) αιρεσιμότητα από τον ESM. Σε δεύτερη φάση θα μπορεί ενδεχομένως να αντλήσει πόρους από το Ταμείο Ανάκαμψης, όταν οι όροι και οι προϋποθέσεις θα έχουν συμφωνηθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η προσωρινή άρση των δημοσιονομικών κανόνων της Ε.Ε., ώστε να δοθεί σε κάθε χώρα-μέλος μεγαλύτερο περιθώριο κινήσεων για την αντιμετώπιση της κρίσης, δεν αναιρεί την ανάγκη διατήρησης της βιωσιμότητας του χρέους μεσοπρόθεσμα, προκειμένου να αποφευχθεί νέο μνημόνιο στη συνέχεια. Ειδικά στην υπερχρεωμένη Ελλάδα, οι πρόσθετες χρηματοδοτικές ανάγκες θα πρέπει να καλυφθούν με την ελάχιστη δυνατή προσφυγή σε δανεισμό. Θα πρέπει επίσης να επανεξεταστεί η διεκδίκηση δημοσιονομικού χώρου μέσω μείωσης του στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα, ώστε να μην υπονομευθεί η ταχεία μείωση του λόγου χρέους/ΑΕΠ μετά την κορύφωσή του φέτος κοντά στο 200% του ΑΕΠ.

Πέρα από την κάλυψη έκτακτων αναγκών, θα πρέπει να βρεθεί δημοσιονομικός χώρος για τη σημαντική μείωση της φορολογίας που έχει εξαγγείλει η κυβέρνηση ως αναπόσπαστο μέρος της ταχύρρυθμης ανάπτυξης στην οποία προσβλέπει. Με τα δημοσιονομικά περιθώρια να έχουν στενέψει απελπιστικά, θα πρέπει να διερευνηθεί η δυνατότητα περικοπής των κρατικών δαπανών. Η ζημία που υπέστη η οικονομία λόγω πανδημίας απαιτεί νέες προτεραιότητες, νέο χρονοδιάγραμμα, νέο σχεδιασμό.

Η ενίσχυση της ανάκαμψης και η μετάβαση σε ένα νέο, εξωστρεφές παραγωγικό μοντέλο απαιτεί βαθιές τομές, που θα απελευθερώσουν πολύτιμους πόρους που σήμερα λιμνάζουν.

Στην τελευταία του έκθεση το ΔΝΤ επισήμανε ότι ξοδέψαμε κατά μέσον όρο 2,6 δισ. ευρώ τον χρόνο την επταετία 2012-18 για να καλύψουμε τις ζημίες των κρατικών επιχειρήσεων που δεν έχουν ελπίδα επιστροφής στην κερδοφορία με τα σημερινά δεδομένα (ΔΕΗ, ΛΑΡΚΟ, ΕΛΤΑ, ΕΑΒ, αμυντικές βιομηχανίες, μεταφορές). Η εξάλειψη αυτού του κόστους προϋποθέτει εκ βάθρων αναδιάρθρωση με μείωση προσωπικού. Το χειρότερο δυνατό σενάριο θα ήταν ο πρόσθετος δανεισμός την εποχή του κορωνοϊού να χρησιμοποιηθεί για τη συντήρηση ζημιολόγων κρατικών επιχειρήσεων αντί για την αναδιάρθρωση του παραγωγικού τομέα της χώρας.

Με το ΑΕΠ να συρρικνώνεται κατά 8-10% φέτος, και την ανάκαμψη του χρόνου να μην αρκεί για να επιστρέψουμε στα επίπεδα του 2019, θα πρέπει να επανεξετάσουμε και τη δαπάνη για συντάξεις. Το 2019 ξοδέψαμε το 16% του ΑΕΠ σε συντάξεις, περισσότερο από κάθε άλλη χώρα της Ε.Ε., με δυσανάλογα μεγάλο μέρος να αφορά συνταξιούχους του Δημοσίου και των ΔΕΚΟ κάτω των 67 ετών. Το ποσοστό αυτό θα εκτιναχθεί φέτος και του χρόνου, υπονομεύοντας την ανάπτυξη, την αλληλεγγύη μεταξύ γενεών και τη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού.

Θα πρέπει, επομένως, να επανεξεταστεί η δυνατότητα περικοπής της «προσωπικής διαφοράς» που επρόκειτο να εφαρμοστεί από 1/1/2019 αλλά καταργήθηκε από τον ΣΥΡΙΖΑ μόλις έληξε το τρίτο μνημόνιο. Η διατήρησή της πλήττει δυσανάλογα τους νέους συνταξιούχους και τους εργαζομένους, οι οποίοι καλούνται να καταβάλουν υψηλές εισφορές για να εισπράξουν πενιχρές συντάξεις, ενώ προστατεύει τους «παλαιούς» συνταξιούχους, που βγήκαν στη σύνταξη σχετικά νέοι, με συντάξεις που ξεπερνούσαν κατά πολύ τις εισφορές τους. Το νέο ασφαλιστικό νομοσχέδιο που

ψηφίστηκε τον Φεβρουάριο έχασε την ευκαιρία να αποκαταστήσει κάποια ισορροπία μεταξύ γενεών.

Από την πλευρά των εσόδων, επείγει η μείωση των εισφορών και της προοδευτικότητας της φορολογικής κλίμακας, που καθιστούν ασύμφορη την προσέλκυση στελεχών υψηλής εξειδίκευσης που θα χρειαστούν σε κλάδους υψηλής προστιθέμενης αξίας με εξαγωγικό προσανατολισμό.

Μειώνοντας τον κατώτατο συντελεστή φόρου εισοδήματος από 22% σε 9% και τον ανώτατο κατά μόλις 1 μονάδα στο 44%, και διατηρώντας την πρόσθετη επιβάρυνση του φόρου αλληλεγγύης (μέχρι 10%), η κυβέρνηση αύξησε την προοδευτικότητα του συστήματος αντί να τη μειώσει. Θα πρέπει τουλάχιστον να επανεξετάσει τη διεύρυνση της φορολογικής βάσης με τη μείωση του αφορολογήτου, που σήμερα αφήνει στο απυρόβλητο την πλειονότητα των φορολογουμένων.

Τέλος, με τον τουρισμό να υποχωρεί όσο δεν κυκλοφορεί εμβόλιο κατά του κορωνοϊού, θα πρέπει να ενισχυθεί η βιομηχανία, που έχει συρρικνωθεί την τελευταία εικοσαετία. Όπως επισημαίνει ο Στέφανος Μάνος στην «Κ» (19/4), σύμφωνα με έκθεση του Ινστιτούτου Ενέργειας Νοτιοανατολικής Ευρώπης η Ελλάδα έχει την ακριβότερη ηλεκτρική ενέργεια στην Ευρώπη. Στις αρχές Απριλίου, οι τιμές χονδρικής για την ηλεκτρική ενέργεια διαμορφώθηκαν από περίπου 20 €/MWh για τις περισσότερες δυτικοευρωπαϊκές χώρες, 26 €/MWh για τις πρώην ανατολικοευρωπαϊκές και σε 34 €/MWh για την Ελλάδα! Ενεργοβόρες βιομηχανικές επιχειρήσεις στη μεταλλουργία (Μάνεσης) και κλωστοϋφαντουργία (Βαρβαρέσος, Επίλεκτος, Ναυπάκτου) αναστέλλουν τη λειτουργία τους μη μπορώντας να αντεπεξέλθουν στον ανταγωνισμό. Η κυβέρνηση θα πρέπει να στοχεύει στην αύξηση του ανταγωνισμού στη χονδρεμπορική αγορά ρεύματος για να πέσουν οι τιμές.

Μέχρι να υλοποιηθεί αυτός ο στόχος, η κυβέρνηση θα μπορούσε να θεσπίσει αρνητικό φόρο στην κατανάλωση βιομηχανικού ρεύματος ώστε η τιμή να εξισωθεί άμεσα με αυτή που πληρώνουν οι γερμανικές βιομηχανίες, όπως προτείνει ο Στέφανος Μάνος.

- Η κ. Μιράντα Ξαφά είναι Senior scholar, Centre for International Governance Innovation (CIGI).

Επιστροφή στην «πολιτική κανονικότητα»

Άλλη μια από τις πρόσφατες «κατακτήσεις» του Ελληνικού λαού, η ομοψυχία, αποδομείται μέρα τη μέρα. Ήταν μια αυταπάτη κι αυτή, εφήμερη και παροδική και πάει.

Όλα δείχνουν ότι γυρίζουμε σελίδα.

Με την αποκλιμάκωση των περιοριστικών μέτρων, ταυτόχρονα γίνεται και η επιστροφή στην «πολιτική κανονικότητα» δηλ. στο τι ίσχυε πριν από την πανδημία. Όλο δηλ. το γνωστό νοσηρό κλίμα. Επανέρχονται όλες οι γνωστές καταστάσεις, που τόσο λίγο μας έλειψαν για σαράντα πέντε ημέρες. Οι τεχνητές αντιπαλότητες, οι «ιδεολογικοί» διαχωρισμοί, οι ατέλειωτες διεκδικήσεις και προπαντός οι λαϊκισμοί (όλων των μορφών και ειδών).

Είναι φανερό ότι έχει γυρίσει όλο το πολιτικό κλίμα. Τα

προβλήματα της δημόσιας υγείας έχουν γίνει δεύτερα και παραμερίζονται ενώ σε πρώτο πλάνο περνούν τα οικονομικά. Η αλλαγή αυτή στην προτεραιότητα των προβλημάτων εκφράζεται και με την επιμονή κάποιων δυνάμεων να γιορτάσουν την πρωτομαγιά, και τις πιέσεις της ιεραρχίας για το άνοιγμα των εκκλησιών, των επιχειρηματιών για το άνοιγμα της αγοράς, αλλά και τις αιτιάσεις της αντιπολίτευσης για αυστηρό κοινοβουλευτικό έλεγχο. Ξαφνικά παρατηρείται μια βιασύνη και ένας συνωστισμός στο ποιος θα προλάβει να θέσει πιο γρήγορα μια αντιπολιτευτική ατζέντα ή μια ατζέντα διεκδικήσεων. Επιστροφή λοιπόν από κάθε άποψη στην γνωστή πολιτική και κοινωνική κανονικότητα.

Στον εορτασμό της πρωτομαγιάς απεδείχθηκε για άλλη μια φορά ότι πολλές αριστερές παραδόσεις είναι βαθιά ριζωμένες στην πολιτική μας ζωή. Έχουν πάρει την μορφή άγραφων και απαράβατων ηθικών κανόνων. Οι συγκεντρώσεις ήταν όλες παράνομες ωστόσο έγιναν από το κράτος σιωπηλά ανεκτές. Ενώ από την κοινωνία μια οποιαδήποτε επιβολή του νόμου δεν θα είχε την απαιτούμενη συναίνεση. Γνωρίζοντας λοιπόν αυτή την συμβατική πραγματικότητα τα στελέχη του ΚΚΕ οργάνωσαν την συγκέντρωση στο Σύνταγμα καλύπτοντας και τις πάγιες ανάγκες του κόμματος για επαναστατική προβολή και εξάσκηση. Κι αυτό δεν συνιστά παρά ένα συμβάν στα πλαίσια της επιστροφής στην κανονικότητα. Δεν είναι κάτι το ιδιαίτερο.

Δεν είναι κάτι το ιδιαίτερο και όλα όσα συνέβησαν κατά την διάρκεια της συζήτησης του νέου νόμου για το περιβάλλον. Σύσσωμη η αντιπολίτευση και διάφορες οικολογικές οργανώσεις, κατά τα αναμενόμενα, καταφέρθηκαν με τις πιο σκληρές εκφράσεις κατά της Κυβέρνησης. Μίλησαν για περιβαλλοντολογικό έγκλημα κι έφθασαν να υπερασπίζονται ακόμα και τον λιγνίτη. Να καταφέρονται ενάντια στις ΑΠΕ (ότι ευνοούνται από την ανάπτυξη τους ορισμένοι επιχειρηματικοί κύκλοι), να υπεραμύνονται ενός ισχύοντος χρονοβόρου καθεστώτος περιβαντολογικής αδειοδότησης

(απαγορευτικού για κάθε επένδυση), και να προβάλουν μια στερεότυπη αντίληψη απαγόρευσης κάθε παρέμβασης σε περιοχές NATURA (που καλύπτουν το 1/3 της Ελληνικής επικράτειας). Όλα αυτά τα ανήκουστα στα πλαίσια της κανονικότητας. Κι έπεται οπωσδήποτε συνέχεια.

Κλείνοντας το σημείωμα θα θέλαμε να κάνουμε δύο επισημάνσεις:

A). Στις λίγες ημέρες της βουλής από την μεριά της αντιπολίτευσης δόθηκε μεγάλη έμφαση στον οικονομικό ρόλο του κράτους. Στην ουσία υποστηρίχθηκε η ανάγκη αυτός να ενισχυθεί, από δώ και πέρα, σε όλους τους τομείς της οικονομίας (στον απόηχο των όσων λέγονται για την ανταπόκριση του κράτους στην υγειονομική κρίση κλπ. κλπ.). Πιστεύουν άραγε στην επιστροφή σήμερα σε έναν νέο κρατισμό ή είναι ένας τρόπος να αντιπολιτεύονται τον Μητσοτάκη;

B). Οι οικολόγοι στην Ελλάδα το 2020 είναι λυπηρό να σέρνονται πίσω από το ΚΚΕ, τον ΣΥΡΙΖΑ, και το Κίνημα Αλλαγής. Να εντάσσονται στα αντιπολιτευτικά τους μέτωπα.

Σε θέματα περιβάλλοντος ειδικά η αυτονομία τους θα 'πρεπε νάταν δεδομένη όπως και μια σύγχρονη προοδευτική ματιά (μακριά από τις αγκυλώσεις και τις ιδεοληψίες της αριστεράς). Πως αλλιώς θα μπορέσει σαν χώρος να αντιμετωπίσει τον συνεχή σφετερισμό του από διάφορες πολιτικές δυνάμεις, την πολυδιάσπασή και την πολιτική του ανυποληψία;

Μήλιος Χρήστος